

Strauss, Richard naturalment

Pere Estelrich i Massutí

Strauss, Richard Strauss...

— No entenc aquesta puntualització del «naturalment».

És ben fàcil d'entendre: quan hom parla del músic Strauss, el gran públic entén que es parla de Johann, el famós compositor de valsos, l'autor d'*El Blau Danubi*, l'obra que emprà Kubrick a l'hora de fer ballar les naus a l'espai. Però com ara vull escriure sobre un altre Strauss, Richard Strauss, he cregut oportú postil·lar.

— ¿I tenen res a veure? ¿Són família aquests dos Strauss?

No, en absolut. Quan parlem de la família Strauss sempre ens referim a la dels compositors de valsos i marxes. Aquest Richard ni pertany a aquest clan ni té cap lligam amb els altres Strauss.

— ¿I quina és la relació entre aquest Richard i el cinema?

Doncs, és una relació gran, forta. El cinema i la Música d'Strauss, de Richard, formen un binomi ben avengut. Si bé és cert que no hi ha moltes pel·lícules amb Música seva, també ho és que aquestes poques són famoses.

Per començar hem d'esmentar que Kubrick també agafa l'inici de la seva obra *Also sprach Zarathustra* per mostrar-nos l'evolució dels simis a *2001: A Space Odyssey*.

Tal volta sigui aquest el moment musical més conegut del nostre autor: l'orgue, l'orquestra al complet, la percussió...

Però la Música de Richard Strauss ha servit com a banda sonora a una altra pel·lícula famosa: *The year of living dangerously*.

La soprano Kiri te Kanawa, amb George Solti com a director, canta *September*, una de les quatre cançons que formen el cicle conegut com Els quatre darrers lieders, conjunt que constitueix la darrera partitura signada per aquest gran mestre alemany (per si hi hagués algú interessat en conèixer més aquest conjunt de les quatre cançons em permet recomanar dues versions de referència, la d'Elisabeth Schwarzkopf amb George Szell i la de Gundula Janowitz amb Karajan. Són tots dos enregistraments històrics).

Ha arribat a les meves mans la banda sonora d'un film francès de l'any 1992 (i que pens que encara no hem pogut veure per aquests indrets nos-

RICHARD STRAUSS (RETRAT DE MAX LIEBERMANN)

tres) en el qual també apareix Música d'Strauss. Es tracta de *L'accompagnatrice*, una pel·lícula de Claude Miller basada en una novel·la de Nina Berbèrova (el CD corresponent ha aparegut editat per Audivis).

La soprano Laurence Monteyrol, la pianista Angéline Pondepeyre, el clarinetista Philippe Cuper i l'Orquestra Simfònica i Cors de Budapest, interpreten fragments de Mozart, Berlioz, Massenet, Schubert, Schumann i Strauss. D'aquest darrer, dues cançons *Wiegenlied* i *Zueignung*. Tota una delícia.

— ¿I pel que fa a les seves òperes?

També n'hauríem de parlar, ja que de Richard Strauss s'han filmat algunes òperes completes, en concret pens en dues que molt bé donen la talla com a films: *El Cavaller de la Rosa* i *Electra*. Tots dos títols tenen valors que van més enllà que els de la pròpia partitura, valors cinematogràfics vull dir. Però d'ells en parlarem més endavant.